

Stan praw człowieka na świecie

.....	
Imię i nazwisko	
.....	
Data	Klasa

1. Na podstawie tekstu źródłowego oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Choć prawa człowieka powstały jako instrumenty ochrony przed tyranią sił niedemokratycznych, są w ustroju demokratycznym równie potrzebne jak w autokratycznym. [...] Podczas gdy demokracja określa sposób podejmowania decyzji społecznych, prawa człowieka wytyczają granice decyzji podejmowanych przez wszelką władzę, również władzę demokratyczną. [...]

Prawa człowieka są [...] znacznie bardziej potrzebne w tych krajach, gdzie przechodzi się do demokracji od reżimu totalitarnego. Istnieje jednak ryzyko rozczarowania prawami człowieka. Z jednej strony wielu dawnych członków opozycji antykomunistycznej z chwilą dojścia do władzy w ramach rządów postkomunistycznych straciło zainteresowanie prawami człowieka na rzecz fascynacji władzą jako taką. Z drugiej zaś strony, [...] wielu ludzi – w tym również działaczy na rzecz praw człowieka – obiecywało sobie zbyt wiele po samej idei tych praw. [...]

Prawa człowieka stały się [...] atrakcyjnym polem działania dla grup dysydenckich i opozycyjnych w systemach totalitarnych i autorytarnych. Po pierwsze, stawały one wobec rzeczywistego problemu poważnych pogwałceń praw człowieka. Po drugie, [...] prawa człowieka stały się skutecznym instrumentem mobilizacji masowego poparcia dla opozycji. Po trzecie, prawa człowieka zapewniały opozycji uznanie i poparcie także w skali międzynarodowej. Nie dziwi zatem, że niemal wszystkie żale i skargi formułowano w kategoriach praw człowieka. Jako łamanie tych praw przedstawiano każde odejście od uznawanych wartości społecznych i politycznych. W ten sposób prawa człowieka stały się synonimem demokracji, postępu, dobrobytu, wspólnego dobra, równości, sprawiedliwości i wszelkich innych wartości uważanych za wyższe.

Źródło: W. Osiatyński, *Wprowadzenie do praw człowieka*, www.hfhrpol.waw.pl

A. Napisz, jaką rolę odgrywają prawa człowieka w systemie demokratycznym, a jaką – w państwach autorytarnych lub totalitarnych.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

B. Wskaż zagrożenia dla praw człowieka, jakie mogą się pojawić w państwie przechodzącym od ustroju totalitarnego do demokratycznego.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku na s. 233 uzupełnij tabelę właściwymi informacjami.

Przykład praw człowieka	Skala łamania na świecie	Generacja

3. Określ przyczyny łamania praw człowieka w opisanych przykładach i zapisz je w tabeli.

Przykład	Przyczyna łamania praw człowieka
<i>Władze w Mińsku od lat brutalnie rozprawiają się z opozycją i niezależnymi mediami. W grudniu 2010 r. stłumiły protesty przeciwko sfałszowaniu wyborów prezydenckich – setki osób trafiły do aresztów i więzień, część z nich była torturowana, wiele skazano na długoletnie łagry. OBWE, UE i USA od 1996 r. nie uznały żadnych białoruskich wyborów za wolne i demokratyczne.</i>	
<i>Około 76 rodzin, głównie Romów, które zostały przymusowo wysiedlone z centrum miasta Kluż-Napoka [w Rumunii] w grudniu 2010 roku, wciąż żyje w nieodpowiednich warunkach na przedmieściach miasta, blisko wysypiska śmieci i byłego składowiska odpadów chemicznych. Podczas spotkania z wysiedlonymi rodzinami lokalne władze zobowiązały się rozpocząć ich przenoszenie z tego terenu w 2013 roku [...]. Mimo obietnic szczegóły planowanego przesiedlenia pozostają nieokreślone.</i>	
<i>Burka [...] to zasłona na twarz z niewielką szczeliną na oczy, której noszenie jest uznawane przez część muzułmanów za obowiązek religijny. Jednak komisja francuskiego parlamentu ogłosiła przed kilkoma dniami raport, w którym uznała burkę za oznakę upokorzenia kobiet oraz „ekstremistycznego fundamentalizmu”. I zaleciła uchwalenie prawa zakazującego noszenie burek w budynkach administracji publicznej, autobusach miejskich i szkołach.</i>	

Źródła: A. Poczobut, *Białoruś broni praw człowieka. Na Zachodzie*, <http://wyborcza.pl/>;
Raport roczny Amnesty International 2013. Sytuacja praw człowieka na świecie, <http://amnesty.org.pl/>;
 T. Bielecki, *Zakaz noszenia burki staje się coraz popularniejszy w Europie*, <http://wyborcza.pl>

4. Odpowiedz, czy zgadzasz się z przedstawioną w tekście oceną stanu przestrzegania praw człowieka w Polsce. Podaj pięć argumentów uzasadniających Twoje stanowisko.

– Stany Zjednoczone wspierają rządy i narody, które aspirują do wolności i demokracji [...] – powiedział sekretarz stanu John Kerry, prezentując raport, w którym rząd USA ocenia sytuację o przestrzeganiu praw człowieka we wszystkich państwach na świecie, poza Stanami Zjednoczonymi. [...] Przypominając, że Polska jest wielopartyjną demokracją, raport stwierdza, że według obserwatorów wybory w październiku 2011 roku były uczciwe i wolne. „Rząd, ogólnie biorąc, egzekwował prawa człowieka i podejmował kroki na rzecz ścigania funkcjonariuszy, którzy popełnili nadużycia czy to w służbach bezpieczeństwa, czy jakichkolwiek innych organach rządowych”. Wśród głównych problemów praw człowieka raport wymienia „nieskuteczny wymiar sprawiedliwości oraz powolne procedury sądowe”. [...] Wypomniano Polsce także to, że „przedłużające się dochodzenia policyjne dotyczące antysemickich oraz ksenofobicznych aktów zwykle nie doprowadziły do zatrzymania sprawców”. [...] Autorzy raportu uważają, że obowiązujące w Polsce prawo karne dotyczące znieważenia ogranicza wolność wypowiedzi i prasy, gdyż „zniechęca do krytycznych wypowiedzi czy publikacji, w tym w internecie na temat urzędników państwowych”. Wśród „społecznych problemów” czytamy również o „dyskryminacji kobiet na rynku pracy, seksualnej eksploatacji dzieci, handlu żywym towarem i dyskryminacji oraz przemocy przeciwko mniejszościom etnicznym i seksualnym”. W minionym roku doszło też, według autorów raportu, „do przypadków symbolicznego wandalizmu i mowy nienawiści skierowanych przeciwko mniejszościom”.

*Źródło: Polska ma problem z przestrzeganiem praw człowieka? USA krytykują,
<http://polska.newsweek.pl>*

Stanowisko:

.....
.....
.....
.....

Uzasadnienie:

-
.....
.....
-
.....
.....
-
.....
.....
-
.....
.....
-
.....
.....